

■ تصویب آیین نامه اجرایی قانون نحوه اهداء جنین به زوجین نابارور با تأخیر ۲۰ ماهه

قانون نحوه اهداء جنین به زوجین نابارور؛ مصوب ۱۳۸۲/۴/۲۹

ماده ۱- به موجب این قانون کلیه مراکز تخصصی درمان ناباروری ذی صلاح مجاز خواهند بود با رعایت ضوابط شرعی و شرایط مندرج در این قانون نسبت به انتقال جنین های حاصله از تلقیح خارج از رحم زوجهای قانونی و شرعی پس از موافقت کتبی زوجین صاحب جنین به رحم زنانی که پس از ازدواج و انجام اقدامات پزشکی ناباروری آنها (هر یک به تنهایی یا هر دو) به اثبات رسیده اقدام نمایند.

ماده ۲- تقاضای دریافت جنین اهدایی باید مشترکاً از طرف زن و شوهر تنظیم و تسلیم دادگاه شود و دادگاه در صورت احراز شرایط ذیل مجوز دریافت جنین را صادر می کند:

الف - زوجین بنا به گواهی معتبر پزشکی، امکان بچه دار شدن نداشته باشند و زوجه استعداد دریافت جنین را داشته باشد.

ب - زوجین دارای صلاحیت اخلاقی باشند.

ج - هیچ یک از زوجین مبتلا به بیماریهای صعب العلاج نباشند.

د - هیچ یک از زوجین معناد به مواد مخدر نباشند.

و - زوجین بایستی تابعیت جمهوری اسلامی ایران را داشته باشند.

ماده ۳- وظایف و تکالیف زوجین اهداء گیرنده جنین و طفل متولد شده از لحاظ نگهداری و تربیت و نفقه و احترام و وظایف و تکالیف اولاد و پدر و مادر است.

ماده ۴- بررسی صلاحیت زوجین متقاضی در محاکم خانواده، خارج از نوبت و بدون رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی صورت خواهد گرفت و عدم صلاحیت زوجین قابل تجدیدنظر می باشد.

ماده ۵- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

■ آیین نامه اجرایی قانون نحوه اهداء جنین به زوجین نابارور

شماره ۵۴۰۱۶/ت ۳۱۱۹۷-هـ ۱۳۸۳/۱۲/۲۴
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی -
وزارت دادگستری

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۹ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۶۹۷۷۳ مورخ ۱۳۸۳/۵/۱۰ وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دادگستری و به استناد ماده (۵) قانون نحوه اهداء جنین به زوجین نابارور- مصوب ۱۳۸۲ - آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب

نمود:

آیین نامه اجرایی قانون نحوه اهداء جنین به زوجین نابارور

فصل اول - تعاریف و کلیات:

ماده ۱- در این آیین نامه واژه ها و اصطلاحات در معانی مشروح مربوط به کار می رود:

الف - قانون: منظور نحوه اهداء جنین به زوجین نابارور - مصوب ۱۳۸۲ - است.

ب- جنین: نطفه حاصل از تلقیح خارج از رحمی زوجهای قانونی و شرعی است که از مرحله باروری تا حداکثر پنج روز خواهد بود. این جنین می تواند به دو صورت تازه و منجمد می باشد.

پ- اهداء جنین: واگذاری داوطلبانه و رایگان یک یا چند جنین از زوجهای واجد شرایط مقرر در قانون و این آیین نامه به مراکز مجاز تخصصی درمان ناباروری برای انتقال به زوجهای متقاضی دارای شرایط مندرج در قانون

فصل دوم شرایط اهداء و دریافت جنین:

ماده ۲- زوجهای اهداء کننده باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - علقه و رابطه زوجیت قانونی و شرعی.

ب- سلامت متعارف جسمی و روانی و ضریب هوشی مناسب.

پ-نداشتن اعتیاد به مواد اعتیاد آور و روان گردان.

ت-مبتلا نبودن به بیماریهای صعب العلاج نظیر ایدز، هپاتیت و ...

تبصره - مراکز مجاز تخصصی درمان ناباروری مکلفند قبل از دریافت جنین از اهداء کنندگان وجود شرایط مذکور در این ماده احراز نمایند.

ماده ۳- اهداء جنین باید با موافقت و رضایت کتبی زوجهای اهداء کننده و در مراکز مجاز تخصصی درمان ناباروری، با احراز هویت آنان و به صورت

کاملاً محرمانه انجام گیرد.

ماده ۴- زوجهای متقاضی جنین اهدائی باید واجد شرایط مقرر در ماده (۲) قانون باشند.

ماده ۵- رسیدگی به درخواست دریافت جنین اهدائی، در دادگاه صالح و خارج از نوبت و بدون رعایت تشریفات آیین دادرسی مدنی به عمل می آید. صدور حکم به رد درخواست و عدم تأیید صلاحیت زوجین قابل تجدیدنظر می باشد.

فصل سوم - تکالیف و وظایف مراکز مجاز درمان ناباروری

ماده ۶- مراکز مجاز تخصصی درمان ناباروری مکلفند نسبت به موارد زیر اقدام نمایند:

الف - نگهداری جنینهای اهدایی از سوی اهداء کنندگان مسلمان و غیر مسلمان به طور جداگانه و رعایت تناسب دینی و مذهبی زوجهای متقاضی با جنین اهدائی در زمان انتقال.

ب- دریافت و نگهداری رأی قطعی مرجع قضایی از متقاضی.

پ- صدور گواهی و معرفی نامه لازم مبنی بر تأیید سلامت جسمی و روانی برای متقاضیان دریافت جنین طبق مقررات قانون و این آیین نامه.

ت- دریافت نگهداری و انتقال جنینهای اهدائی در شرایط کاملاً محرمانه.

تبصره - اطلاعات مربوط به جنینهای اهدائی، جزء اطلاعات به کلی سری طبقه بندی می شوند.

ماده ۷- صدور گواهی عدم توانایی باروری و همچنین توانایی زوجه در زمینه دریافت نگهداری جنین، پس از انجام تستها و آزمایشهای دقیق پزشکی در صلاحیت مراکز مجاز تخصصی درمان ناباروری می باشد.

فصل چهارم - شرایط لازم جهت دریافت، نگهداری و انتقال جنین

ماده ۸- هر یک از مراکز مجاز تخصصی درمان ناباروری می توانند بانک جنین طبق دستور العملهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دایر نمایند. این بانک مسئول دریافت و نگهداری جنین و انتقال آنها به زوجین نابارور طبق مقررات مندرج در قانون و این آیین نامه می باشد.

ماده ۹- مرکز مدیریت پیوند وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است طبق دستورالعملهای وزارت یاد شده نسبت به دریافت، نگهداری و انتقال جنین نظارت دقیق اعمال کند.

ماده ۱۰- ارائه مدارک و اطلاعات مربوط به اهداء کنندگان و دریافت کنندگان جنین اهدایی تنها با رعایت قوانین مربوط به حفظ و نگهداری اسرار دولتی و به مراجع قضایی صلاحیت دار مجاز می باشد.

معاون اول رئیس جمهور- محمد رضا عارف

■ اخذ مابه التفاوت عوامل پذیره در هنگام تمدید پروانه ساختمانی خلاف قانون است

رأی شماره ۵۱۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال تبصره ۳ بند ب دستورالعمل شماره ۳۹۰۰/۱/۳/۳۴ مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۷ و دستورالعمل شماره ۳۸۷۰۵ مورخ وزیر کشور شماره هـ - ۲۳۴/۷۵ - ۱۳۸۳/۱۲/۲۲ رأی هیأت عمومی

الف - دستورالعمل‌های شماره ۳۹۰۰/۱/۳/۳۴ مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۷ و ۳۸۷۰۵ مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۷ وزارت کشور به شرح نظریه‌های شماره ۲۷۲۲/۷۸/۲۱ مورخ ۱۳۷۷/۲/۲۲ و ۵۳۳۶/۷۸/۲۱ مورخ ۱۳۷۸/۷/۴ فقهای محترم شورای نگهبان خلاف احکام شرع شناخته نشده است، بنابراین موردی برای ابطال دستورالعملهای مزبور در اجرای قسمت اول ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری وجود ندارد. ب- با عنایت به اینکه در تبصره ۳ بند ب دستورالعمل شماره ۳۹۰۰/۱/۳/۳۴ مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۷ و ۱۳۶۹ وزارت کشور مقرر شده است که «مالکین واحدهای مسکونی (تک واحدی - مجتمع) که دارای پروانه ساختمانی معتبر (از لحاظ مدت اعتبار) می‌باشند و به لحاظ اتمام مهلت اعتبار آن خواستار

تمدید پروانه و یا بنا به ضرورت خواستار تعویض و تغییر نقشه ساختمانی بوده از پرداخت مجدد عوارض صدور پروانه ساختمانی معاف خواهند بود.» بنابراین مفاد تبصره موصوف خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه تشخیص داده نشد. ج- مطابق بند یک ماده ۳۵ قانون تشکیل شوراهای اسلامی کشوری مصوب ۱۳۶۱ تعیین عوارض متناسب با امکانات اقتصادی محل یا تصویب وزارت کشور و تفیذ ولی امر از جمله وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر می‌باشد. لذا تکلیف به اخذ مابه التفاوت عوارض پذیره در هنگام درخواست تمدید پروانه ساختمانی پس از اتمام مهلت مقرر در پروانه در ذیل دستورالعمل ۳۸۷۰۵ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۴ وزیر کشور به علت عدم رعایت تشریفات لازم موضوع بند یک ماده ۳۵ قانون مذکور و عدم رعایت بند الف ماده ۴۳ قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص گردید و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری فراز آخر بخشنامه مزبور ابطال می‌گردد. رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - علی رازینی

■ تعیین تکلیف برای محاکم قضایی به رسیدگی خارج از نوبت به پرونده‌های مربوط به تخلفات موضوع آیین نامه خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون است

رأی شماره ۵۵۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال موادی از آیین نامه چگونگی تأمین امنیت اجتماعات و راهپیمایی‌های قانونی مصوب جلسه ۸۳/۶/۳۱ هیأت وزیران

شماره هـ - ۳۲۳/۸۱ - ۱۳۸۳/۱۲/۱۵ رأی هیأت عمومی با توجه به مدلول اصل ۵۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران به قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضاییه تحت نظر ولایت مطلقه امر و امامت تمت تفکیک نموده است و بر استقلال این قوا از یکدیگر تأکید دارد و با عنایت به اینکه اعمال قوه قضاییه به موجب اصل ۶۱ قانون

اساسی به وسیله دادگاههای دادگستری انجام می‌گیرد. مفاد ماده ۲۲ آیین نامه مورد شکایت مبنی بر تعیین تکلیف برای محاکم قضایی به رسیدگی خارج از نوبت به پرونده‌های مربوط به تخلفات موضوع آیین نامه مارالذکر خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون تشخیص و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد. ب: سایر مواد مورد شکایت با عنایت به جهاتی که شاکی متعرض آنها شده و طرح شکایت نموده معایر قانون و خارج از حدود اختیارات شناخته نگردید.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مقدسی فرد

■ ابلاغ دادنامه‌های دیوان عدالت اداری به شهرداری‌های مناطق برای اجرا کافی می‌باشد

رأی شماره ۵۴۲ - ۵۴۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در خصوص ابطال بخشنامه رأی شماره ۳۱۷/۱۲/۰۶۸ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۵ مدیر کل حقوقی شهرداری تهران شماره هـ - ۲۸۰/۸۰ و ۲۶۶ - ۱۳۸۳/۱۲/۲۲ رأی هیأت عمومی

قانونگذار در مقام حفظ اعتبار اصل تفکیک و استقلال قوای عالی کشور و حمایت از حرمت اعتبار تصمیمات و آراء و احکام قطعی مراجع مختلف قضایی ضرورت اجرای دقیق و صحیح آنها را توسط اشخاص و مراجع ذیربط مورد تأکید قرار داده است و استتکاف از آنها را علی‌الاطلاق ممنوع و از نوع جرائم و قابل مجازات اعلام داشته است، کما اینکه ماده ۵۷۶ قانون مجازات اسلامی مصرح است به اینکه چنانچه هر یک از صاحب منصبان و مستخدمین و مأمورین دولتی و شهرداریها در هر رتبه و مقامی که باشد از اجرای احکام یا اوامر مقامات قضایی خودداری یا جلوگیری نماید از خدمات دولتی از یک تا پنج سال محکوم خواهد شد. بنا به جهات فوق‌الذکر و اینکه صدور دستور موقت از طرف مراجع ذیصلاح دیوان عدالت اداری مبنی بر توقیف عملیات اجرایی تا تعیین تکلیف قطعی از نوع آراء و اوامر لازم اجرای مقام قضا محسوب می‌شود و اشخاص و مراجع ذیربط مکلفند بلافاصله آن را به موقع اجراء بگذارند، بنابراین بخشنامه اداره کل حقوقی شهرداری تهران که دادنامه‌های صادره از شعب دیوان را در زمینه صدور دستور موقت که مستقیماً به شهرداریهای مناطق و نیز سایر واحدهای ذیربط ابلاغ نشده فاقد قابلیت اجرایی اعلام و اجراء آنها منوط به ابلاغ دادنامه‌های مذکور از طریق اداره کل حقوقی شهرداری کرده است خلاف نص صریح قانون خارج از حدود اختیارات اداره مزبور تشخیص داده می‌شود و مستنداً به قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌گردد.

هیأت عمومی عدالت اداری معاون قضایی دیوان عدالت اداری - مقدسی فرد

